

י' אלול ה'תשע"ז 1.9.17

מגזין מס' 445

ערב שבת פרשת כי תצא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לע"נ מאיר דוד בן ניסים ועמליה תנצ"ב.ה

הפתח הלבוי

לחזק את בנין התורה והמצוות

מהוראות אדוני אבי מורי ו"רבי [הרבי הרש"ב]: להנזר ממלחמת תנופה עד קצה האחרון, לא מפני שאין לנו במה לנצח או מפני מורך לב, אלא מפני שאת כל כוחותינו עלינו להקדיש אך ורק לחיזוק בנינינו, בנין התורה והמצוות בקדושה ובטהרה. ועל זה עלינו למסור את נפשותינו במסירות נפש בפועל ולא רק בכח.

(על פי 'היום-יום' י"ד אלול)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק: בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"א

עזרה ראשונה לנפשו

YouTube f

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור ידופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

הכנה לראש-השנה

בא' בתשרי נשלמה בריאת העולם ולכן נקבע יום זה לראש השנה. כשם שראש האדם מפעיל את כל הגוף, כך בראש השנה נקבע כל מה שיתרחש בכל ימות השנה הבאה עלינו לטובה.

ראש השנה ביום בריאת האדם

א' בתשרי אינו רק היום הראשון של השנה לפי מנין השנים בלוח היהודי, אלא גם ה'ראש' שלה. מדוע נקבע א' בתשרי כיום הראשון של השנה; והלוא מנין החודשים מתחיל בחודש ניסן, שנקרא בתורה החודש הראשון? א' בתשרי הוא היום הראשון להשלמת בריאת העולם - "זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון". ביום זה השלים הקב"ה את כל מעשי בראשית, שהחלו מכ"ה באלול, ונמשכו במשך ששה ימים. ביום השישי נשלמה הבריאה בבריאת האדם הראשון (נזר הבריאה), ואותו יום ראש השנה היה.

כשם שראש האדם מפעיל את כל הגוף, כך בראש השנה נקבע כל מה שיתרחש במשך השנה כולה, כמו שנאמר: "עיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה" - מראש השנה נידון מה יהא בסופה ולכן נקרא יום זה "יום הדין".

יום הדין - בעיקר בנוגע לפרנסה הגשמית

ההכנה לראש השנה מתחילה בחודש אלול, שהוא חודש הרחמים והסליחות. במיוחד מרבים בסליחות ביום שלפני ראש השנה, ערב יום הדין, כדי שניכנס לראש השנה עצמו לאחר בקשת הסליחה והמחילה מאת הקב"ה, ולאחר שקבלנו על עצמנו החלטות טובות - לעשות אך טוב וחסד מכאן ולהבא. כך אנו נכנסים ליום הדין כבעלי תשובה שהקב"ה מוחל להם על עוונותיהם.

ביום זה אדם נידון על מעשיו, ובהתאם למעמדו ומצבו נקבעים כל מאורעותיו במהלך השנה הבאה. ביום זה כותב לו הקב"ה את דינו, וקוצב את מזונותיו עד סוף השנה: "מי ינוח ומי ינוע, מי ישלו ומי יתיסר, מי יעני ומי יעשר מי ישפל ומי ירום - ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה" (מתוך תפילת ראש השנה). לכן ביום זה אנו מרבים בצדקה (ע"י נתינה כפולה בערב החג) ובתפילה ובתחנונים לקב"ה, מקבלים על עצמנו עול מלכות שמים ומבקשים שנכתב ונחתם לשנה טובה ומתוקה.

המותר והאסור ביום טוב

בספר ויקרא (כג, כד) נאמר: "בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון". בראש השנה, כבשאר מועדי ישראל, אסורה המלאכה כפי שאסורה היא ביום השבת. עם זאת, גם בחג עצמו, מותרות לצורך החג מלאכות הקשורות לצרכי הגוף (בעיקר לצורך אכילה). מלאכות אלה מוגדרות בהלכה "מלאכת אוכל נפש" (כגון לישה, אפייה, שחיטה ובישול), שנאמר: "אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם". כמו כן מותרת בחג הוצאת חפצים מרשות לרשות וכן שימוש באש (ההדלקה נעשית אך ורק מאש בוערת, ולא על ידי הצתת אש חדשה). דינים אלה מפורטים בשולחן ערוך ובקיצור שולחן ערוך, הלכות יום טוב (סימן צח).

הסיפור השבועי

בשורה טובה

לשנתיים חלפו, ולהוריו של ישראל לא היה כל מושג אם הוא מסתדר בישיבה, לומד בשקידה, או שמא חלילה... מי יודע. המסר היחיד שקיבלו מבנם, באמצעות עובר אורח, היה שהגיע בשלום לישיבה.

ישב ר' חיים וערך מכתב ארוך לרבי יהודה אסאד, ובו ביקשו לכתוב לו בפרוטרוט על מצבו של בנו, הן בלימוד, הן ביראת שמים. גם אם האמת אינה משמחת, כתב, הוא מבקש בכל לשון של בקשה, לכתוב לו את כל האמת. במילים האלה סיים ר' חיים את מכתבו.

שבועות עברו. בכל פעם שעברה מרכבת הדואר בעיר רץ אליה ר' חיים ושאל אם נתקבל מכתב מסרדהלי, אך המענה בושש לבוא. אט אט החלה הדאגה לכרסם בלבנו. דמיונו הציג לפניו תמונות קודרות. בעיני רוחו ראה את בנו נופל אל פי פחת. את שתיקתו של ראש הישיבה פירש כחוסר יכולת לכתוב לו את האמת.

לעומתו, שרה היתה חזקה באמונתה. כל העת ניסתה לעודד את רוחו של בעלה, אולם קולה לא נשמע באוזניו. ר' חיים שקע בעצב ובדכדוך. ליבו נקרע מכאב על בנו יחידו שנפל ככל הנראה בפח יקוש.

הצער והכאב הכריעו את האב. הוא נפל למשכב ונחלש מיום ליום. רופאים הוזעקו אליו, ניסו לאבחן את מחלתו, ללא הצלחה. הם כינו את מחלתו 'מחלה מסתורית'. מצבו הידרדר מיום ליום, והרופאים קבעו כי לא יוכל להאריך ימים במצב כזה.

שרה, שטיפלה בבעלה במסירות, שמעה על פרופסור מומחה המאבחן חולים במבט בלבד. מאמצים רבים עשתה, כדי להביא את הפרופסור לבדוק את ר' חיים. כאשר סוף סוף בא המומחה הגדול, הביט בפניו של

ישראל היה בן יחיד לר' חיים ושרה, תושבי העיר קפושור שבהונגריה. שנים רבות ציפו לפרי בטן, וכאשר נולד סוף סוף התמלא ביתם אור.

הוריו השגיחו עליו בשבע עיניים, טיפלו בו באהבה ובמסירות אין קץ, מתוך ציפייה לרוות ממנו נחת. הילד לא אכזב. הוא התקדם יפה בלימודיו, עד שגדל לבחור וחיפש ישיבה מתאימה.

כעת ידעו ההורים כי ייאלצו להיפרד מבנם למשך זמן רב. כמנהג הימים ההם, היו הבחורים נוסעים לאחת הישיבות המפורסמות, הרחק מן הבית. עד מהרה נמצאה ישיבה מוצלחת. זו הייתה ישיבתו של הגאון רבי יהודה אסאד, רבה של סרדהלי, מגדולי רבני הונגריה.

מאז שמע הבן על הישיבה החל להתרגש לקראת לימודיו בה. קשה היה להוריו להיפרד מבנם אהובם למשך זמן רב כל כך, אך גדולה היתה תשוקתם שבנם יעלה במעלות התורה ועבודת הבורא, והמקום לכך הוא הישיבה.

באותם ימים החלה להתפשט בעולם רוח ההשכלה. צעירים יהודים רבים, ובהם גם בני ישיבות, נסחפו במגמה שנשאה עמה הבטחה לעתיד מזהיר. ר' חיים חשש מאוד שבנו יגרר אף הוא אחר ההשכלה. ישראל הבטיח בלב נרגש כי ישקוד על התורה ועל העבודה ולעולם לא יתפתה לרעות בשדות זרים.

בבוא העת כבשו ההורים את חששותיהם, ונתנו לבנם את ברכת הדרך. בדמעות שהציפו את עיניהם הביטו אחר עגלת הנוסעים המתרחקת בדרך העפר, אל העיר סרדהלי שבסלובקיה.

בימים ההם שירותי הדואר לא פעלו כהלכה. קרוב

כשסיימה שרה לקרוא את המכתב הבחינה לפתע כי בעלה מקשיב בעיניים פקוחות לרווחה ופניו משתנות. בלי לחשוב פעמיים החלה לקרוא את המכתב שוב. לתדהמת כל הנוכחים, ובהם הפרופסור, חזרה אדמימות ללחייו של החולה. הפרופסור הביט בו כלא מאמין והחליט להישאר. לא עברה שעה קלה ור' חיים היה מסוגל לשבת על מיטתו.

הפרופסור החל להסתובב בחדר אנה ואנה, ממלמל לעצמו: "כיצד ייתכן שמת יקום לתחייה?...". שרה הסבירה לרופא את הרקע למכתב. "מסתבר", אמרה, "כי מחלתו המסתורית של בעלי היתה הגעגועים והחששות לבננו היקר. עתה, כאשר הגיע המכתב המיוחל המבשר בשורות טובות כל כך, מחלתו נעלמת מאליה". אחוז התפעלות נפרד הפרופסור מהמשפחה, והודה כי המקרה גורם לו לשנות את דעתו על האמונה בבורא העולם, שכן רק אצל יהודים ייתכנו דברים כאלה. כאשר הגיעו הדברים לאוזני ראש הישיבה רבי יהודה אסאד אמר, כי האירוע הזה ממחיש את דברי הפסוק "שמועה טובה תדשן עצם".

החולה, ומיד הרים את קולו: "מדוע הטרחתם אותי לבוא אל אדם שכבר נמצא בשערי המוות? חבל אפילו על הכסף לקניית תרופות בעבורו".

הפרופסור פנה לארוז את חפציו, ובאותו רגע נכנס הדוור אל הבית וקרא: "הגיע מכתב מסרדהלי!". עיניו העצומות של ר' חיים נפקחו לרגע. שרה פתחה את המכתב והחלה לקרוא:

"ידידינו הנכבדים, ר' חיים זוגתו תחיה, ראשית עליי להתנצל מאוד על האיחור במענה למכתבכם, שבא בעקבות טרדותיי המרובות בלימוד עם בחורי הישיבה וברבנות סרדהלי, ושוב אני מצטער על כך מאוד.

"לשאלתכם בקשר לבנכם, אין לי מילים לשבח את מעלותיו, כי הוא עולה ומשתבח מיום ליום, ועליו קראתי את הפסוק 'ישראל, אשר בך אתפאר'. אשרי ההורים שזכו לבן כזה, אשר אור של תורה ויראת שמים גם יחד קורנים מפניו".

על המכתב התנוססה חתימתו של רבי יהודה אסאד.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת כי תצא

מצוות נוספות בנושאים שונים

בפרשת כי תצא ממשיך משה רבנו להביא בפני העם ציוויים נוספים ופרטיהם בנושאים שונים, חלקם בקיצור נמרץ או אף בפסוק אחד. כפי שכבר צויין בפרשה הקודמת, חסרות בדרך כלל ההלכות במתכונת זו את פרשנותם של חכמי ישראל לדורותיהם, וממילא אין המובא כאן מהווה פסק הלכה וגם נעדרות התובנות והמשמעויות הטמונות בדברים.

שבוית מלחמה יפת תואר

בהתחשב ביצרו של האדם, מתירה התורה לשאת שבוית מלחמה. אך כיון שבאמת אין הדבר רצוי, מצוה התורה כי כשיביאנה הלוחם הישראלי לביתו, בטרם ישאנה, תחליף שבוית המלחמה את בגדיה הקודמים ותבכה חודש ימים את היפרדותה ממשפחתה. כמו כן תגלח היא את שערות ראשה ותגדל את ציפורניה כדי שתתנוול בעיניו. כך תשהה אצלו חודש ימים ואחר כך ישאנה. אולם באם יחזור בו מכוונתו לשאתה, ישלחנה מביתו לנפשה ומוזהר הוא לבל ימכרנה בכסף או יעשה בה שימוש עבדות.

הבכור יורש בכפליים

- בן בכור יורש פי שניים מכל אח אחר, גם אם אימו היא השנואה מבין שתי נשות אביו.

בן 'סורר ומורה'

- בן שאינו שומע בקול אביו ואמו, אשר התנהגותו מגיעה, כדברי חז"ל, למימדים קיצוניים ובלתי מצויים. על

הוריו להביאו אל זקני העיר לבית הדין, שם על פי פסק הדיינים יומת בסקילה.

קבורה מיידית לגופת התלוי

- אין להלין (להשאיר למשך הלילה ללא קבורה) גופת אדם שנתחייב מיתה ונתלה בעונו, כי אם לקוברו בו ביום. זאת על מנת שלא לבזותו יתר על המידה, כי בצלם אלוקים נברא האדם.

השבת אבידה לבעליה והגשת עזרה בדרך

- המוצא בעל חיים שאבד לבעליו או כל חפץ הנראה כאבידה, חובה עליו לפעול להשבתו לבעליו. התורה מדגישה את האיסור להתעלם מראיית האבידה ומחייבת את המוצא לשומרה ברשותו עד לדרישת הבעלים.

- הרואה את חמור חברו או את שורו כורעים תחת משאם, אל לו להתעלם ולהתנהג כמי שאינו מבחין בדבר, כי אם עליו לעזור ולסייע לפי הצורך: בהקמה, בפריקה ובטעינה וכו'.

הבדלה בין גברים לנשים

- אסור לאשה ללבוש בגדי גבר, ולגבר ללבוש בגדי אשה. יש להקפיד על ההבדלה בין גברים לנשים בכל אורחות החיים, כדי למנוע עירוב המביא לתופעות אסורות על פי תורה.

שילוח האם מן הקן

- באם מזדמנת לאדם קן ציפור, יש לשלח מן הקן את האם ולאחר מכן לקחת את אפרוחיה. ומבטיחה התורה כי בשכר מצוה זו יזכה מקיימה לאריכות ימים.

חיוב התקנת מעקה לגג

– הבונה בית מחוייב להתקין מעקה לגג, על מנת להימנע מגרימת נזקי נפשות.

איסור כלאים ושעטנז, ומצות ציצית

התורה מצוה על הפרדה בין המינים השונים בצומח ובחיי:

– אין לזרוע גרעיני תבואה (קטניות וכדומה) בתוך כרם ענבים. תערובת זו נקראת כלאיים.

– אין לחרוש במחרשה הרתומה לבעלי חיים ממינים שונים, כגון שור וחמור יחדיו.

– אין ללבוש בגד הארוג מצמר ופשתים. תערובת שכזו נקראת שעטנז.

– התורה שבה ומצוה אודות מצות הציצית (הן פתילות הצמר שיש להטיל בבגד של ארבע כנפות). מסמיכות

מצות הציצית למצות איסור השעטנז למדים חז"ל כי במצות הציצית מותרת כריכת פתילי צמר בבגד של פשתן.

דיני איסורי עריות ופסולי חיתון

– אדם הטוען כי לא היו לאשתו בתולים, עליו להביא את טענותיו בפני בית הדין. אם נכון הדבר, תיענש האשה

בסקילה בפתח בית אביה. אולם באם יתברר כי משנאתו לאשתו בדה האיש את הדברים, יחוייב בקנס לאבי אשתו

ולא יוכל לגרשה כל ימי חייו, באם תסכים לכך האשה.

– השוכב עם אשה נשואה, הוא והאשה חייבים מיתה.

– השוכב עם נערה ארוסה (שקודשה בכסף אך טרם היתה לאיש), אם היה המעשה בתוך העיר – דין שניהם

בסקילה. אולם אם היה המעשה בשדה (הרי הוא כמי שקם על חברו להורגו כי זעקה הנערה ואיש לא שמעה)

ייסקל הוא לבדו.

– האונס נערה פנויה, ישלם קנס לאבי הנערה ויחוייב לשאתה לאשה (באם תסכים הנערה לכך).

– לא ישא אדם אשה שהיתה אשת אביו, גם אם אינה

אמו. וכן אין לשאת אשה שהיתה אשת דודו (אחי אביו).

– גבר שהוא עקר, במקרים ותנאים מסויימים לא ישא אשה.

– ממזר (הוא שנולד לאשה שבגדה בבעלה) לא ינשא לבת ישראל.

– בני עמון ומואב אסורים לבוא בקהל ישראל בקשרי נישואין (בשל התנכרותם לבני ישראל בשעה שעשו הם

את דרכם במדבר לארץ ישראל).

– אין לתעב אדומי באשר אח הוא לישראל (אדום, הוא עשיו אחי יעקב), ואין לתעב מצרי, כי גרים היו בני

ישראל בארצם. לאחר גיורם, דור שלישי של בניהם מותרים לבוא בקשרי נישואין עם ישראל.

טוהר מחנה לוחמי ישראל

– בעת מלחמה, מצווים לוחמי בני ישראל לשמור על טוהר המחנה הצבאי (שכן השטן מקטרג במיוחד בשעת

סכנה).

– לוחם שנטמא, עליו לצאת מן המחנה עד לגמר תהליכי טהרתו הכוללים המתנה לשקיעת החמה וטבילה. לאחר

טהרתו יוכל לחזור לשדה הקרב.

– אתר השירותים ימוקם מחוץ למחנה. יש לצייד כל לוחם בכלי חפירה שיאפשר לו לכסות צרכיו, כדי

לשמור על צניעות, נקיון וקדושת המחנה שהשכינה בתוכו.

דיני עבד גוי שנמלט מאדונו

– אין להסגיר עבד גוי אשר נמלט מאדונו ומסתתר אצל ישראל. יתירה מזו, על הישראלי אף לדאוג לאמצעי

מחייתו ורווחתו.

איסור זנות בישראל

– העיסוק בזנות בישראל אסור בתכלית (בין אשה בין גבר מישראל).

– כסף או שווה כסף אשר ניתן כאתנן (כתשלום) לזונה, אין להביאו כנדבה לה'.

דיני איסור ריבית

- אין להלוות בריבית לאיש או אשה מישראל. איסור זה חל הן על הלווה והן על המלווה. התורה מבטיחה כי הנשמר מריבית יזכה בברכת ה'. מותר להלוות בריבית לאינו יהודי.

דיני הנדר

- הנודר להביא קרבן או תרומה להקדש, עליו למלא התחייבותו קודם חלוף שלושה רגלים. הבטחה שיצאה מפי אדם יש לקיימה, ומוטב כי לא ידור אדם כלל.

דיני אכילת הפועל מן התוצרת

- העובד בכרם רעהו או בכל עסק ומפעל רשאי בשעת עבודתו לאכול כדי שובעו מגידולי הכרם או מתוצרת המקום, אך אין להוציא מהתוצרת אל מחוץ לעסק. כמו כן אוסרת התורה על הפועל העובד בקציר וכדומה ליטול לעצמו כדי הנפת חרמש (כמות גדולה בעזרת כלי), אך מתירה בדרך איסוף וקטיפה ידניים בלבד.

דיני נישואין וגירושין

- הנושא אשה יכול לגרשה בתנאי שטענותיו כלפיה תופסות על פי תורה ומבוססות. ועל כל פנים תהליך הגירושין יהיה רק על פי הכללים ההלכתיים הכוללים מתן גט.
- לאחר גירושה מותרת האשה להינשא בשנית לאיש אחר.

- לאחר שנישאה בשנית ונתגרשה גם ממנו או שמת בעלה השני, אסורה אשה זו לבעלה הראשון.

- הנושא אשה, מוטל עליו לשמחה בשנה הראשונה לנישואיהם (על כן, בשנה זו לא ייקח על עצמו תפקידים או מטלות המרחיקים אדם מביתו ומאשתו, ויקדיש לה רוב זמנו להנעים שהותה עמו). וכמו כן, משך שנה תמימה מיום נישואיו, פטור הוא מיציאה למלחמה.

דינים בעניני חברה וממון

- המעקל רכוש בגין חוב, לא ייטול כלים או ציוד המשמשים לקיומו ההכרחי של החייב.

- גונב נפש, החוטף איש (או אשה) מישראל ומשתמש בו כעבד או מוכרו, דינו מיתה.

- איסור לשון הרע. התורה מזכירה בהקשר זה את מרים הנביאה שדיברה סרה אודות משה אחיה ולקתה בשל כך בצרעת. אין לחתוך את סמני הצרעת מהגוף. כיון שהטיפול בנגע הצרעת הוא תיקון רוחני, על כן יהיה הטיפול רק על פי ציווי הכהן.

- הבא למשכן נכס חברו בגין חוב אינו רשאי להיכנס אל תוך בית החייב. עליו לחכות בפתח הבית לקבלת המשכון.

- אם בשל דלותו של בעל החוב לא ניתן למשכן אלא מכלי הצטרותו הבסיסיים, כגון שמיכה בה הוא מתכסה בלילה - הרי שיש להחזיר מידי ערב את השמיכה הממושכנת.

- אסור להלין שכר (לעכב התשלום של השכיר).

- אין לגזור גזר דין מוות ולהמית אדם על סמך עדות בנו או אביו.

- אין להטות הדין במשפט לטובת גר או יתום בשל חולשתם.

- אין למשכן בגדיה וכלי הצטרותה הבסיסיים של אלמנה.

פאה ושכחה

- עומר בכמות שאינה גדולה במיוחד אשר נשכח בשעת הקציר בשדה, אין לשוב ולקחתו. 'שכחה' זו יש להשאיר למחייטם של העניים, גרים, יתומים ואלמנות.

- בכרם (וכן בשדה) יש להשאיר 'פאה'. את הענבים שבחלקו העליון של עץ הגפן אין לבצור, כי אם להשאירם עבור העניים. התורה מונה פאות שונות אותן יש להשאיר בשדה, בפרדס ובכרם בעבור מי שאין לו משלו.

אין לצער אדם ובהמה יתר על המידה

- המתחייב בדין מלקות, אין להכותו יתר על ארבעים מלקות.

- בשעת הדישה, אין לחסום את פי השור בעבודתו.

דיני יבום וחליצה

- אדם שמת בלא בנים, מחייבת התורה את אחיו לשאת את אלמנת אחיו לאשה ולקרוא את שם הבכור שיוולד על שם הנפטר. האח הנושא את אלמנת אחיו נקרא יבם, האלמנה יבמה והתהליך ייבום.

- כאשר אחי הנפטר מסרב לייבם, אזי יש לקיים טקס הנקרא 'חליצה'. השניים באים לבית הדין, שם חולצת האלמנה את נעלו של האח הממאן, יורקת על הארץ בפניו ואומרת: " ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו".

כל עוד לא נעשה הייבום או טקס החליצה, אסורה האלמנה להינשא לאחר.

דין דמי בושת

- כאשר שני אנשים ניצים ביניהם, ואשת האחד פוגעת בשני בדרך גסה, עליה לשלם קנס הנקרא דמי בושת.

דיני מסחר ומשא ומתן

- התורה מצוה לסחור בדרכי ישר ולנהל המשא ומתן באמונה. אין לרמות על ידי שימוש במשקלות ובכלי מידה מזויפים.

מחיית זכר עמלק

התורה שבה ומזכירה את מלחמת העמלקי בישראל בהיותם בדרך בצאתם ממצרים. על בני ישראל לזכור לעולם (גם בימי שלווה ושלום בארצם) אשר מחוייבים הם תמיד להכרית ולמחות את זכרו.

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

www.tanyaor.com

מלחמה לשם זיכור

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הנפש הבהמית והגוף אין הכוונה לשרם ולהרסם, אלא לבררם ולזככם. הגוף צריך להיות בריא וחזק, שכן על ידו יכולה הנפש האלוקית לעבוד את ה'. מדוע אפוא יש להילחם בו?

אכן, הכוונה אינה לשבור את הגוף ואת הנפש הבהמית, אלא לבררם ולזככם, אבל ההתמודדות עמם נקראת מלחמה משום שהם עצמם אינם מניחים לנפש האלוקית לבררם ולזככם, ועל כן הדבר כרוך במלחמה. זו מלחמה קשה, משום שהנפש הבהמית השתרשה בגוף כבר עם היווצרותו, ואילו הנפש האלוקית נכנסת באדם לאחר זמן, ולכן מרגישה הנפש הבהמית שהאדם נתון ברשותה.

כשיוצאים מנצחים

על כך נאמר ליהודי: אל לך להיבהל. מוטל עליך לצאת למאבק הזה – "כי תצא למלחמה". אתה נדרש לצאת למלחמה, להיחלץ למאבק בנפש הבהמית, ויש לך הבטחה – "ונתנו ה' אלוקיך בידך".

יתרה מזו: הקב"ה נותן לך כוח לא רק לנצח את הנפש הבהמית, אלא גם "ושבית שביו". איזה שבי אפשר לשבות במלחמה זו? אלא ה'שבי' הוא ניצוצות הקדושה הטמונים בענינים הגשמיים. הנפש הבהמית סבורה כי הם שייכים לה, אבל על ידי שיהודי נחלץ לעבוד את ה' כראוי, הוא מצליח לברר ולזכך גם את ניצוצות הקדושה הללו, ולעבוד את ה' אף באמצעות כוחותיה החזקים של הנפש הבהמית. וכך היהודי מצליח לרתום את הגשמיות עצמה לשירות הקדושה עד להכנת העולם כולו לגאולה האמיתית והשלימה.

פרשתנו מתחילה במילים "כי תצא למלחמה על אויביך, ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שביו". בפשטות, הכוונה ליציאה למלחמה באויבי העם, אך יש לדברים גם משמעות פנימית רוחנית בעבודתו של כל יהודי.

"אויביך" הם הגוף והנפש הבהמית. הם האויבים האמיתיים של האדם, הגוררים אותו לתאוות העולם הזה ומסיטים אותו מתפקידו האמיתי העולם. מחובתו של האדם לצאת למלחמה נגדם ולנצחם.

מלחמת הנפשות

למעשה, המלחמה היא בין שתי הנפשות המצויות בקרבו של האדם – הנפש האלוקית והנפש הבהמית. הנפש האלוקית שואפת להיות קרובה אל הקב"ה, והיא מושכת את האדם ללימוד התורה, לקיום המצוות, לדיבורים טובים, למחשבות טהורות. לעומתה, רצונה של הנפש הבהמית הפוך ממש, והיא מנסה לגרור את האדם לעניני העולם הזה הגשמי והחומרי.

המלחמה הזאת ניטשת בכל עת, אך במיוחד בזמנים שבהם הנפש האלוקית מנסה להתחזק. למשל, בשעת התפילה, שהיא שעת כושר למעלה, מתייצבת מיד הנפש הבהמית כדי לבלבל את האדם במחשבות זרות, ואז האדם נדרש להתאמץ יותר כדי להילחם בנפש הבהמית ולהכניעה.

לא להרוס

אולם ההגדרה מלחמה דורשת הסבר. במלחמה המטרה היא להכות באויב ולשבור את כוחו, ואילו במאבק מול

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך ב')

צריך מעקה בחיים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ועשית מעקה לגגך" (דברים כב, ח)

בפרשתנו מצוה התורה: "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך", ובהמשך מוסיפה התורה ומזהירה: "ולא תשים דמים בביתך, כי ייפול הנופל ממנו".

לשון הפסוק הזה מעורר כמה שאלות: ראשית, הניסוח "בית חדש" עלול להטעות, כאילו החובה לקבוע מעקה חלה רק על בית חדש, והלוא גם מי שקונה בית ישן, שאין בו מעקה, חייב לבנות בו מעקה. שנית, מה משמעות הלשון "כי ייפול הנופל ממנו", והלוא עדיין איש לא נפל, ומדוע התורה מכנה אותו "נופל", כמי שכבר נפל?

נישואין – "בית חדש"

על השאלות האלה אין תשובה מספקת על פי חלק הנגלה שבתורה, וזו דוגמה לענינים בתורה שיכולים להתבאר רק על פי משמעותם בפנימיות התורה. הקב"ה השאיר בתורתו בכוונה תחילה ענינים שיכולים להתבאר רק על פי פנימיות התורה, כדי להחדיר בלב האדם את ההכרה ברובד הפנימי והרוחני שבכל עניני התורה.

וזו משמעות הפסוק על-פי פנימיות התורה: "כי תבנה בית חדש" – כשיהודי מגיע לשלב של חיי נישואין, כשהוא הולך לבנות "בית חדש" (כמאמר חז"ל "ביתו זו אשתו"), עליו לעשות "מעקה" – לקבוע לו מערכת של גדרים וסייגים. אל לו להסתפק בגדרים ובסייגים שהיו לו קודם לכן, אלא הוא נדרש לקבוע גדרים וסייגים חדשים.

צריך הגנה

מדוע לא די בכל הגדרים והסייגים הקודמים? מסבירה

התורה: "כי ייפול הנופל ממנו". הואיל ושלב זה של בניית "בית חדש" קשור בתהליך של ירידה ו'נפילה' לעומת מצבו הקודם, ויש חשש שההתעסקות היתרה בענינים גשמיים תוריד את האדם ממדרגתו, עליו להיות זהיר ביותר ולהגן על עצמו על ידי גדרים וסייגים חדשים.

מצד שני, אף על פי שיהודי המגיע לשלב זה בחייו מכונה 'נופל' והוא יורד ממדרגתו הקודמת, בכל זאת עליו לעסוק בבניית "בית חדש", משום שדוקא על ידי כך נעשה חידוש אמיתי בבריאה, והעולם נעשה 'דירה' לו יתברך, שזו תכלית כל הבריאה.

לא להסתגר

בכך מלמדת אותנו התורה, שאין להסתגר בד' האמות האישיות ולהתנתק מהעולם, אלא חייבים לבנות 'בית' – לעשות לו יתברך דירה בתחתונים. אין להירתע מפני ה'ירידה' וה'נפילה' הכרוכה בכך, שכן דוקא על ידי אותה 'ירידה' באה אחר כך העלייה הגדולה ונוצר החידוש האמיתי.

מצד שני חייבים לזכור, שכדי להצליח בעבודה זו ולעשות את גשמיות העולם כלי לרוחניות, מוכרחים לעשות 'מעקה', שמשמעותו – מחיצה והבדלה מעניני העולם. על האדם להתעסק בעניני העולם, אך להיזהר שלא ישקיעו אותו בתוכם ולא יתפסו מקום בעיניו. רק מתוך הקפדה על ה'מעקה' הזה אפשר להצליח בבניית ה'בית חדש' ולמלא את הכוונה העליונה של עשיית 'דירה' בתחתונים' לקב"ה.

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ט)

חסידות על הפרשה כי תצא

מדרגת אדם לבחינת בהמה, "והתעלמת מהם, הקם תקים עמו" - חובתך לעזור להם ולהקימם מנפילתם. שכן מן השמים גרמו שתראה בנפילתם כדי שתעזור להם; אלמלא לא היה הדבר שייך לך, לא היית רואה. "לא תראה... והתעלמת".

(מעובד מתוך 'לקוטי שיחות' כרך ב' עמ' 633)

אין להתעלם מהנופלים בדרך לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו (כבד, "לא תראה את חמור אחיך" - אם ראית יהודי הדומה בהנהגתו לבהמה טמאה, "או שורו" - יהודי שדומה בהנהגתו לבהמה כשרה, "נופלים בדרך" - הם נפלו

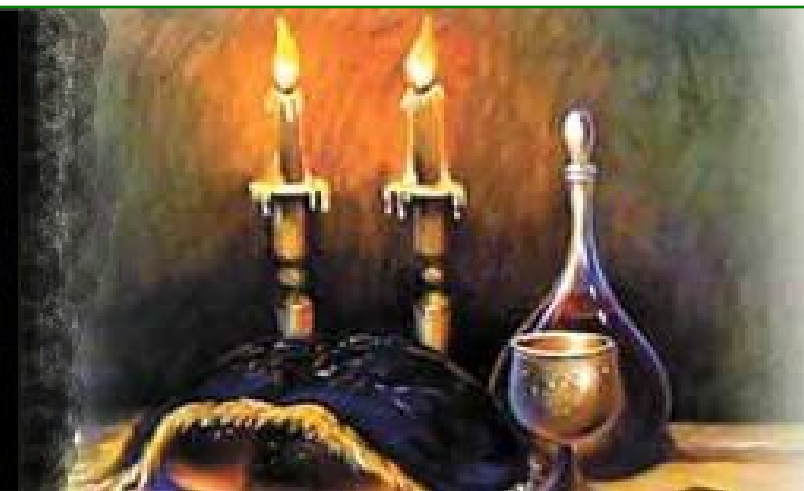
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
19:39	18:27	י-ם
19:41	18:43	ת"א
19:41	18:34	חיפה
19:41	18:45	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון